

Signature
28.7.1973

1. Looduskaitse üldharkuse
Kooli programmis ja õpetus.

A. Looseri

1 Altklassiker

Luunata õpetas Lunnigama ja mõistma
looduse nutmekesist, ^{loodus} nähtuste vahelisi seoseid,
loodusnähtuste muutumise ja areumise seadus-
pääsusi. Valmistab ette loodusteaduste aluste
sistematilise algkursuse omandamises

IV классы

14. I klassis rõhutatakse hoolitsust linnude ja loomade eest, linnude kaartset, "jalged linnud";

II klassis: Vä taktnisest jäi karbess,
hooldatus mõeldumisele eest. + fenoloogilised
vaatlused.

De klassis: Deu paktusest. + fenoloogised vaatlused.

Emajärgnõudest tulenevaid, program-
mide, hvi ja armastuse kasvatamise
looduse vastu. Suur osa on siin vaatlusel,
kust areneb tähelepanu → ^{mõjuvõime} hvi → armastus
looduse vastu. ^{→ kodumaa-armostuse} Opetaja oluline osa. +
Opetaja peab teadma ka võimalusi, kuidas praeguste õpilaste
^{teadmis-}
^{soovide}

4
Kõrreimas koolis valgendab kodumaa
ja kodumaa-armastus elukõrge suhtumises
kodumaine loodusesse - selle ilu nägemine
ja hoidmine ning kaitsmine, tekitab pro-
grammi.

2) IV - VII - XI klass - Bioloogia.

Sin loomade, looduskaitse teaduse, glütsid, elementide
Seosed, looduse ja inimese vahel, loomade ja
IV klassis loodusteaduste aluste süstemaatiline
(ja loomade vahel.)

kursus. õhk - õhu tähtsus ja kaitsmine,

vesi - selle kasutamine ja vete kaitsmine,

muld - ^{ja selle tähtsus} selle kaitsmine

taimed ja loomade kaitsmine.

Komplekseid vaatlusi, nähtuste tõlgendust!

V klassis - ^{sissejuhatus} teaduse taimedest - roheliste
taimede tähtsus looduses ja inimesele
ning nende kaitsmine

VI klassis: on eri teema - 24; loodus ja
inimene, kus on ka Eesti NSV kaitsealadest
juttu + õpilaste osa looduse kaitsmis.

VII kl. Zooloogia - ökoloogilist
süst rõhkem!

(53)

X-XI klassis üldzooloogia kursus,

(XI klassis: organism ja keskkond (10t)
ja biosfäär ja inimene (5t). -

Esimese tugevuse mõjs loodusele, selle
halbade tagajärgede ärahoidmisele,
loodusmõjude suurendamiseks m. poolt.

III Geograafia

~~Kõik aeg~~ VII kl. mandrite geograafia-
teema: üldised geograafilised seadus-
pääsused - on mõjutatud ka inimese
tegevuse tähtsust loodusele ja loodus-
kaitsesse rajadust.

VIII kl. 1102 füüsilise geograafia osa
veevärände, muldade, õhu, vete, taimekatte
ja loomastiku kaitses; looduskaitsealad
ja keelualad, mere rannapiis lüh.

(Maj. geograafia osa - vähe proffis)

(6)⁴

Piisal tunnustama aga, et mõnede ameti-
sensed programmid ei pööra sellele
küsimusele vajaliku tähelepanu.

vt. keemia progr-is ja õpikuis ei ole
suurt midagi, aga peaks olema, eriti
~~anorgaanilise~~ keemia osas,

Sama on olukord maj. geograafia

programmides (võiks olla abinõudest, mis võetud
tööstusrajoonis keskkonna kaitses, (looduslik- ja sotsiaal-majanduslike tegurite seas,
seadmustest, tolm- ja tahmapüüdjatest,
hajastusest); vähe on ka

Zoöloogia programm, eriti oleks vaja
rõhutada sin ökoloogilisi seoseid.

Teigi füüsika progr-is võiks olla (kalypulik
Kürgus jm.). Aga õpetajal on niii pidevamate

Varsti tuleb Hamni juhend ^{palju}.
Kaasdele neli küsimust.

(7)

Ka fakultatiivsed kursused arstavad

kaasa, peaksid muidugi rohkem sellega tegelda, ^{voiksid} ~~eriti~~ fakultatiivid bioloogia, geograafia, kodumajanduse alal.

?) Aleks raja ja aeg kootada hea looduskaitse alane fak. kursus.

Õistolla seltsi ja VLS kerkimaja ühist jõududega.

Looduskaitse alal omandavad suure tähtsuse õppikäigud, matkad, eks-kursused, eriti geograafilis-bioloogilised komplekskursused.

Süm - teoreetiliste teaduste konkreetiseerimine, vahetu suhtumine loodusega, vaatlus → loodumähtuste vastastikused seosed (looduse dialektika), loodumähtuste ja inimtegevuse seosed.

Õpilasekskursioonide korraldamise met. juhendis on looduskaitse küsimused rõhutatud.

(9)⁷

Σ Vabariigi Koolide looduskaitse alase töö
organisatsioonilisus ja meetodilisus
keskuseks on Eesti NSV Noorte Loodus-
sõnade Keskusmaja.

NSKM juhtimisel viiakse vabariigis alates
1962. aastast alates läbi koolidevahelist
looduskaitse konkurssi. Traditsiooni-
liselt on saanud vabariigis bioloogia-
alane olümpiaad, millest II voorust
võttis k.a. osa 364 kooli õpilased
(77% kaheksaklassistest ja keskkoolidest).
Igal aastal korraldatakse kooli maa-
alade ja kooliaedade ülevaatus.
Alates 1970. a. kevadest toimub võistlus
"Kartseme loodust", mis tähendab kõik
varem valdi toimunud looduskaitse
alased võistlused. Nest võttis osa
75% 524 kooli (113 keskk + 293 8-kl. + 118 algkooli).

(10)

Noorte loodusõprade 3 maja juures
olevates ringides on kokku 8100

õpilast (Tall- s 1600 õpilast, 106 v. linnas,
mujal 6500 õpilast 303 koolis).

Pleamne vanus 10. - 14. aastat, seega
pleamuzelt IV - VII klassi õpilased.
Vanema astme õpilasi on vähe
ringides (siit LKS noorliikmeid!).

Vaherõnast LKS noorliikmele.

Meie riikene Kri / m. E. last, Mehaanika, Eten
haridusosakondadele ja LKS osakonda-
dele 14. mail 1968. =

- noorliikmeks - soortame n. He
varem kui IV klassist (s.o. 11a.)
- baasiks on kool,
pedagoog, juhendab, appi seltsist,
- omarahel - et noorluge oleks
ingli liikmele "kõrgemaks astmeks".

d) Aruame koondub NLSK Majja,
 & KS osakonnad peegeldavad oma
 töökoostööd noorliikmete - resp.
 noorte loodussiprade teod, mis
 loomus & KS osakonna organiseeri-
 misel või kaasab.

e) Kaadrite kursusi korraldada koos-

ühnen juhatus abi suuresse
 organiseerimisel on teepoolst suun.
 Vaja ka & KS liikmete aktiivsemat

Kaasaloomist! // Boorboja õpet. and. kollekt.
Koostöö matkajate ja aatoride
 x x x ette valmistada

Sakemaa rahvuspark ja Koolide
Ekspeditsioonid.

Fak. kursused =

? Uue koolides noorte naturalistide
ange?

Programme täiendada
või kursustel.